

PRINCESSEHOF

De Van Eijsinga-plaquette tentoongesteld

Dezer dagen werd de kunstnijverheidsafdeeling van het Museum Het Princessehof te Leeuwarden verrijkt door een groote bronzen plaquette van een oud stadgenoot, die menig onzer zich nog zeer goed zal herinneren.

De plaquette is niet minder dan 22 centimeter in doorsnede en de buste van de afgebeelde is dan ook meer dan half levensgroot. De gelijkenis is zoo treffend, dat al zou het randschrift niet vermelden, dat de persoon om wie het gaat jonkheer meester Cornelis van Eijsinga is, ieder die hem gekend heeft, zeker direct dezen ouden aristocraat zou herkennen.

Ik zou hier dit woord „aristocraat”, waaraan tegenwoordig zoo dikwijls een ongunstige beteekenis wordt toegedacht, niet gebruikt hebben, wanneer het niet in den goeden zin van het woord zoo door en door waar zou zijn. En „waar zijn” is toch zeker een eigenschap waar niemand ter wereld iets op tegen kan hebben.

Geboren uit een oud aristocratisch geslacht, een geslacht van lantedellieden, naar oud Frieschen trant van landjonkers, of wil men naar den tegenwoordigen trant liever zeggen van adellijke boeren, was onze vriendelijke en welmeenende stadgenoot meer bulle-dan-stadsman. Zijn huis in de oude deftige straat van Leeuwarden, daar waar nu de Bumabibliotheek gevestigd is, bewoonde hij evenals zijn voorouders alleen 's winters. 's Zomers woonde hij op zijn geliefde buiten Boschoord op Huis ter Heide onder Langweer nabij zijne paardenstedelet. Hier maakte hij zich verdienstelijk door geheel uit eigen liefhebberij gedreven en op eigen kosten de fokkerij van het Friesche paard levend te houden in een tijd toen dit edele beest in de eigen provincie nog algemeen verguisd was en de schitterende kwaliteiten ervan nog niet door een circus-directeur waren ontdekt.

Behalve zijn Nederlandsche onderscheidingen had jhr. Cornelis van Eijsinga — bij zijn vrienden bekend als Kees van Eijsinga — voor zijn verdiensten op landbouwgebied van de Fransche regering dan ook de „medaille du mérite agricole” gekregen.

De bronzen plaquette is gemaakt naar de groote rouden medaille, die jhr. mr. Cornelis van Eijsinga in 1925 is toegekend naar aanleiding van zijn werkzaamheden gedurende een halve eeuw ten behoeve van den Frieschen Zuid-Westhoek.

De achterzijde van de gouden medaille licht ons nader daarover in. Daarop staat gegrift: „8 November 1875—1925. Aangeboden ter gelegenheid van zijn 50-jarig jubileum als volmacht van het Waterschap „De Zeven Grietenijen en stad Sloten” door het Dijkbestuur en Volmachten van het Waterschap.” De penning is gemaakt door den beeldhouwer Wiencke.

Als men de verschillende functies, die Kees van Eijsinga in zijn leven vervuld heeft, bij elkaar optelt, dan zou hij zeker recht gehad hebben op vele gouden medailles en wat misschien 't moost is, vele dier functies waren erebaantjes waaraan geen belooning was verbonden.

Ik weet wel, jhr. van Eijsinga kon zich dat wel permitteeren, doch de gemeenschap profiteerde er dan toch maar van, vooral omdat het wel-

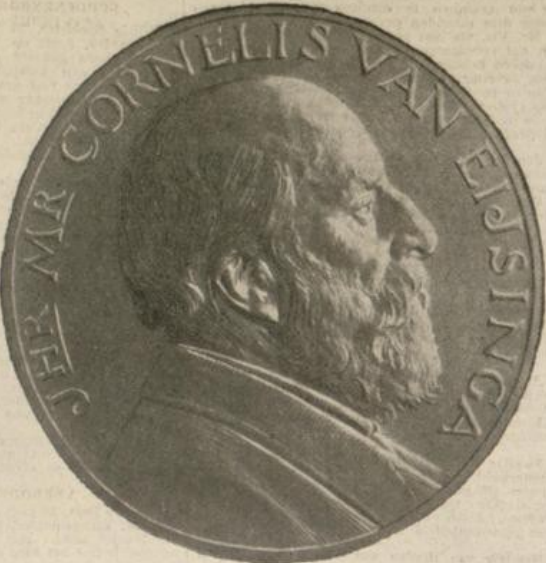

Foto Gombault

willende werk ook inderdaad goed werk was. Mevrouw van Eijsinga was een Rinia van Nauta, een familie die afkomstig was uit Hindeloopen. In haar huis in Leeuwarden had zij dan ook een kamer geheel ingericht als een Hindelooper kamer en onder de door HED. nagelaten roerende goederen waren vele kleedingstukken en -stoffen uit dit stille Zuiderzeestadje afkomstig, voorzien van de oude Hindelooper benamingen.

't Is gelukkig dat deze collectie, die bij een latere bestudeering van de kunstgeschiedenis van dit interessante stadje zeer zeker uitstekend 't pas zal komen, een veilig plaatsje in het depot van oude kleederdrachten in het Princessehof heeft gevonden.

In het Princessehof is deze plaquette wel op haar plaats, omdat het naar alle waarschijnlijkheid het werk is van den artist Spanninga uit de Joure, die ook de Kuiper-medaille op dit zelfde groote formaat bewerkt heeft. In het Princessehof kreeg deze plaquette een tijdelijk plaatsje op de bovenzaal, waar de Europeesche kunstnijverheid (haardplaten, muurankers, Gothische kisten, eetgerei e. d.) tentoongesteld is.

Naast onze plaquette vindt men daar thans een paar andere metaal-gietwerken van hoog gehalte.

Ter linkerzijde een bronzen monnikskop, die verondersteld wordt een Italiaansch bronzgietwerk te zijn uit de school van Donatello, een eerste klas meesterwerk uit de 15e eeuw. Ter rechterzijde is een gietijzeren Chineesch beeld opgesteld, streng en waardig. Een zittende Chineesche aristocraat uit de 2e helft van de 14e eeuw. Doordat dit beeld op den schouder gemerkt is, kan de dateering zoo juist worden aangegeven. Het draagt n.l. het teeken Hung Wu, de Chineesche soldaat die de Hunnen, die zijn land overweldigd hadden, er weer uit wist te gooien. Dit gebeurde in het jaar 1368 onzer jaartelling.

Hung Wu werd de eerste keizer der Chineesche Ming dynastie, die de Mongoolsche Yuan wist te verjagen. Hij regeerde van 1368 tot 1398. Onmogelijk is het niet, dat ons ijzeren beeld dezen Chineeschen keizer voorstelt.

Waar vele oude Leeuwarders er belang in zullen stellen het goed gelijkend portret van jhr. mr. Cornelis van Eijsinga in het Princessehof te komen zien, is dit op Zondag 25 October van 12 tot 4 uur opengesteld voor 10 cts. per persoon.

N. O.

De Van Eijsinga-plaquette tentoongesteld

Dezer dagen werd de kunstnijverheidsafdeeling van het Museum Het Prinsessehof te Leeuwarden verrijkt door een groote bronzen plaquette van een oud stadgenoot, die menig onzer zich nog zeer goed zal herinneren.

De plaquette is niet minder dan 22 centimeter in doorsnede en de buste van de afgebeelde is dan ook meer dan half levensgroot. De gelijkenis is zoo treffend, dat al zou het randschrift niet vermelden, dat de persoon om wie het gaat jonkheer meester Cornelis van Eijsinga is, ieder die hem gekend heeft, zeker direct dezen ouden aristocraat zou herkennen.

Ik zou hier dit woord „aristocraat”, waaraan tegenwoordig zoo dikwijls een ongunstige beteekenis wordt toegedacht, niet gebruikt hebben, wanneer het niet in den goeden zin van het woord zoo door en door waar zou zijn. En „waar zijn” is toch zeker een eigenschap waar niemand ter wereld iets op tegen kan hebben.

Geboren uit een oud aristocratisch geslacht, een geslacht van lantedellieden, naar oud Frieschen trant van landjonkers, of wil men naar den tegenwoordigen trant liever zeggen van adellijke boeren, was onze vriendelijke en welmeenende stadgenoot meer buiten- dan stadsman. Zijn huis in de oude deftige straat van Leeuwarden, daar waar nu de Bumabibliotheek gevestigd is, bewoonde hij evenals zijn voorouders alleen 's winters. 's Zomers woonde hij op zijn geliefde buiten Boschoord op Huis ter Heide onder Langweer nabij zijne paardenstoeterij. Hier maakte hij zich verdienstelijk door geheel uit eigen liefhebberij gedreven en op eigen kosten de fokkerij van het Friesche paard levend te houden in een tijd toen dit edele beest in de eigen provincie nog algemeen verguisd was en de schitterende kwaliteiten ervan nog niet door een circus-directeur waren ontdekt.

Behalve zijn Nederlandsche onderscheidingen had jhr. Cornelis van Eijsinga — bij zijn vrienden bekend als Kees van Eijsinga — voor zijn verdiensten op landbouwgebied van de Fransche regeering dan ook de „medaille du mérite agricole” gekregen.

De bronzen plaquette is gemaakt naar de groote gouden medaille, die jhr. mr. Cornelis van Eijsinga in 1925 is toegekend naar aanleiding van zijn werkzaamheden gedurende een halve eeuw ten behoeve van den Frieschen Zuid-Westhoek.

De achterzijde van de gouden medaille licht ons nader daarover in. Daarop staat gegrift:
„8 November 1875—1925. Aangeboden ter gelegenheid van zijn 50-jarig Jubileum als volmacht van het Waterschap „De Zeven Grietenijen en stad Sloten” door het Dijksbestuur en Volmachten van het Waterschap.”

De penning is gemaakt door den beeldhouwer Wienecke.

Als men de verschillende functies, die Kees van Eijsinga in zijn leven vervuld heeft, bij elkaar optelde, dan zou hij zeker recht gehad hebben op vele gouden medailles en wat misschien 't mooist is, vele dier functies waren eerebaantjes waaraan geen belooning was verbonden.

Ik weet wel, jhr. van Eijsinga kon zich dat wel permitteeren, doch de gemeenschap profiteerde er dan toch maar van, vooral omdat het welwillende werk ook inderdaad goed werk was. Mevrouw van Eijsinga was een Rinia van Nauta, een familie die afkomstig was uit Hindeloopen. In haar huis in Leeuwarden had zij dan ook een kamer geheel ingericht als een Hindelooper kamer en onder de

door HEd. nagelaten roerende goederen waren vele kleedingstukken en -stoffen uit dit stille Zuiderzeestadje afkomstig, voorzien van de oude Hindelooper benamingen.

't Is gelukkig dat deze collectie, die bij een latere bestudeering van de kunstgeschiedenis van dit interessante stadje zeer zeker uitstekend te pas zal komen, een veilig plaatsje in het depot van oude kleederdrachten in het Princessehof heeft gevonden.

In het Princessehof is deze plaquette wel op haar plaats, omdat het naar alle waarschijnlijkheid het werk is van den artist Spanninga uit de Joure, die ook de Kuiper-medaille op dit zelfde groote formaat, bewerkt heeft. In het Princessehof kreeg deze plaquette een tijdelijk plaatsje op de bovenzaal, waar de Europeesche kunstnijverheid (hardplaten, muurankers. Gothische kisten, eetgerei e.d.) tentoongesteld is.

Naast onze plaquette vindt men daar thans een paar andere metaal-gietwerken van hoog gehalte.

Ter linkerzijde een bronzen monnikskop, die verondersteld wordt een Italiaansch brongietwerk te zijn uit de school van Donatello. een eerste klas meesterwerk uit de 15e eeuw. Ter rechterzijde is een gietijzeren Chineesch beeld opgesteld, streng en waardig. Een zittende Chineesche aristocraat uit de 2e helft van de 14e eeuw. Doordat dit beeld op den schouder gemerkt is, kan de dateering zoo juist worden aangegeven. Het draagt n.l. het teeken Hung Wu, de Chineesche soldaat die de Hunnen, die zijn land overweldigd hadden, er weer uit wist te gooien. Dit gebeurde in het jaar 1368 onzer jaartelling.

Hung Wu werd de eerste keizer der Chineesche Ming dynastie, die de Mongoolsche Yuan wist te verjagen. Hij regeerde van 1368 tot 1398. Onmogelijk is het niet, dat ons ijzeren beeld dezen Chineeschen keizer voorstelt.

Waar vele oude Leeuwarders er belang in zullen stellen het goed gelijkend portret van jhr.mr. Cornelis van Eijsinga in het Princessehof te komen zien, is dit op Zondag 25 October van 12 tot 4 uur opengesteld voor 10 cts. per persoon.

N.O.

Illustratie:

Jubileumpenning van jhr. mr. Cornelis van Eijsinga. Fries Museum objectnummer NA08469

Leeuwarder Courant
25-10-1941

